

Försäkringsvillkor för Fennias hobby- och museifordonskasko

Gäller från och med 17.3.2024

Innehåll

1. FÖRSÄKRINGSGIVARE OCH OMFATTNING AV HOBBY- OCH MUSEIFORDONSKASKO
2. GILTIGHETSOMRÅDE
3. FÖRSÄKRINGSOBJEKT I SAKDELEN
4. FÖRSÄKRINGSFALL OCH DERAS BEGRÄNSNINGAR I SAKDELEN
5. GEMENSAMMA ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER I SAKDELEN
6. SJÄLVRISKBESTÄMMELSER I SAKDELEN
7. ÅTGÄRDER NÄR ETT FÖRSÄKRINGSFALL INTRÄFFAT
- 8-10 FÖRSÄKRINGAR I FÖRMÖGENHETSDELEN
8. BOGSERINGSSERVICEFÖRSÄKRING
9. RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING
10. ANSVARFÖRSÄKRING FÖR MOTORFORDON UTOMLANDS
11. GEMENSAMMA ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER I FÖRMÖGENHETSDELEN
12. SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR SAK- OCH FÖRMÖGENHETSDELEN
- RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER SOM FÖLJER AV LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL
1. FÖRSÄKRINGSAVTALETS CENTRALA BEGREPP
2. LÄMNANDE AV INFORMATION INNAN FÖRSÄKRINGSAVTAL INGÅS
3. INTRÄDANDE AV FENNIAS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET
4. FÖRSÄKRINGSPREMIE
5. LÄMNANDE AV INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID
6. SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA OCH BEGRÄNSA SKADA
7. FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL (30 § OCH 34 §)
8. IDENTIFIKATION (33 §)
9. OTILLRÄKNELIGHET OCH NÖDLÄGE (36 §)
10. ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE
11. ÖVER- OCH UNDERFÖRSÄKRING
12. SÖKANDE AV ÄNDRING (8 §, 68 § OCH 74 §)
13. FENNIAS REGRESSRÄTT (75 §)
14. ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

15. UPPHÖRANDE AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

16. TREDJE MANS RÄTT VID SKADEFÖRSÄKRING

17. LAG SOM TILLÄMPAS

1. FÖRSÄKRINGSGIVARE OCH OMFATTNING AV HOBBY- OCH MUSEIFORDONSKASKO

Försäkringsgivaren av försäkringarna i hobby- och museifordonskaskot är Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia. Fennias hemort är Helsingfors och avtalsspråken är finska och svenska.

Hobby- och museifordonskasko omfattar förluster till följd av sak- och förmögenhetsskador och ersätter kostnader som uppstått till följd av dem enligt dessa försäkringsvillkor och lagen om försäkringsavtal.

Hobby- och museifordonskasko består av färdiga försäkringspaket.

Försäkringar i sakedelen

- kollisionsförsäkring
- älgskadeförsäkring
- skadegörelseförsäkring
- brandförsäkring
- stöldförsäkring

Försäkringar i förmögenhetsdelen

- bogseringsserviceförsäkring
- rättsskyddsförsäkring
- ansvarsförsäkring för motorfordon utomlands

Försäkringspaket

Omfattande kaskoförsäkring

Den omfattande kaskoförsäkringen för hobby- och museifordon omfattar en

- kollisionsförsäkring
- älgskadeförsäkring
- skadegörelseförsäkring
- brandförsäkring
- stöldförsäkring
- bogseringsserviceförsäkring
- rättsskyddsförsäkring
- ansvarsförsäkring för motorfordon utomlands.

Delkasko

Delkaskot för hobby- och museifordon omfattar

- älgskadeförsäkring
- brandförsäkring
- stöldförsäkring
- bogseringsserviceförsäkring

- rättsskyddsförsäkring.

I delkasko ingår även skadegörelseförsäkring om detta separat överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

Brand- och stöldförsäkring

Brand- och stöldförsäkringen för hobby- och museifordon omfattar

- brandförsäkring
- stöldförsäkring
- rättsskyddsförsäkring.

2. GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringarna i hobby- och museifordonskasko gäller i **Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och dessutom i Monaco, Nordirland, San Marino, Schweiz, Storbritannien och Vatikanstaten samt under transporter mellan dessa länder**, under förutsättning att försäkringsobjektet är försäkrat med en kollisionsförsäkring. Om något annat har överenskommit om giltighetsområdet, gäller undantaget endast om det anges i försäkringsbrevet.

Om objektet inte är försäkrat med en kollisionsförsäkring, gäller de övriga försäkringarna i hobby- och museifordonskasko med de undantag som anges i dessa försäkringsvillkor endast i Norden och under transporter mellan dessa länder, om inte något annat har överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

Hobby- och museifordonskasko gäller inte

- i ett område som befinner sig i krigstillstånd, inte heller under väpnade konflikter, uppror eller folkresningar om den försäkrade egendomen flyttas till ett sådant område efter att den väpnade konflikten, upproret eller folkresningen börjat
- i ett område där situationen inte kan kontrolleras med myndigheternas normala befogenheter till följd av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen eller i motsvarande utländsk lag.

3. FÖRSÄKRINGSOBJEKT I SAKDELEN

3.1 Person- och paketbilar, motorcyklar, mopeder, terrängfordoner, tre- eller fyrhjulingar, terränghjulingar som är registrerad som traktor, snöskotrar, husbilar och husvagnar, lastbilar och bussar

Försäkringsobjektet är det fordon som anges i försäkringsbrevet. Försäkringsobjekt är dessutom fast monterad tilläggsutrustning som i väsentlig grad hänför sig till fordonets användningssyfte. Försäkringen omfattar också motorcykel-, moped-, terrängfordons, tre- eller fyrhjulings, terränghjuling som är registrerad som traktor och snöskoterförarens hjälm.

3.2 Övriga motorfordon och släpvagnar

Försäkringsobjektet är det fordon som anges i försäkringsbrevet. Försäkringsobjekt är dessutom fast monterad tilläggsutrustning som i väsentlig grad hänför sig till fordonets användningssyfte.

3.3 Extra däckuppsättning

Försäkringsobjektet är dessutom en uppsättning sommar- eller vinterdäck för sådana fordon och släpvagnar för vilka bestämmelserna om obligatorisk användning av vinterdäck gäller.

3.4 Utrustning som inte är försäkringsobjekt

Försäkringen omfattar inte

- utrustningar och konstruktioner avsedda för tävlingsbruk
- telefoner, med undantag av fast monterade handsfreeanordningar för telefoner eller hjälmtelefoner kopplade till en försäkrad hjälm
- filer, program och inspelningar
- apparater eller utrustning som strider mot eller som monterats i strid med lagen, förordningar, bestämmelser eller säkerhets- eller myndighetsbestämmelser
- radioapparater, kameror, ljud- och bildåtergivningsapparater på motorcyklar, mopeder, terränghjulingar och snöskotrar.

3.5 Försäkringsställe för utrustning

Det försäkrade fordonets utrustning som kan tas loss på ett sedvanligt sätt omfattas av försäkringen när utrustningen befinner sig i fordonet eller förvaras på en separat förvaringsplats. Fordonet ska vara låst på det sätt som anges i villkorspunkt 4.5. Förvaringsplatsen ska vara låst och försedd med tak.

4. FÖRSÄKRINGSFALL OCH DERAS BEGRÄNSNINGAR I SAKDELEN

4.1 Kollisionsförsäkring

Försäkringsfall

Försäkringen ersätter direkta saksador som försäkringsobjektet drabbats av till följd av

- sammanstötning
- avkörning
- vältning
- en annan plötslig och oförutsedd händelse som påverkat försäkringsobjektet utifrån.

Dessutom ersätter försäkringen skador som har drabbat fordonet när det transporterats med något annat forskaffningsmedel.

Begränsningar

Försäkringen ersätter inte skador som har uppstått

- på fordonets motor eller dess tilläggsanordningar, växellåda, kraftöverförings- eller kylsystem till följd av bristfällig olje- eller kylarvätske-cirkulation
- på en fordonsdel eller -anordning till följd av konstruktions-, tillverknings- eller materialfel, slitage eller bristfälligt underhåll
- av vatten till följd av att fordonet körts på en väg eller ett område som helt eller delvis är vattentäckt
- till följd av att vatten, snö eller hagel regnat in i fordonet för att dess dörr, fönster, motorhuv, baklucka, taklucka eller en cabriolets tak varit öppet
- när fordonet har servats, tvättats, rengjorts, reparerats eller annars behandlats oaktsamt, oskickligt eller i strid med bruksanvisningar (Begränsningen tillämpas inte när det gäller oaktsamhet i samband med framföring av fordon.)
- genom att ett annat fordon än en snöskoter, terrängfordon, tre- eller fyrhjuling eller terränghjuling som är registrerad som traktor har sjunkit genom isen någon annanstans än på en vinterväg som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsföreskrifter och som öppnats för allmän trafik
- till följd av fordonets eller fordonskombinationens last, såvida inte skadan har skett i samband med lastning eller lossning eller såvida inte skadan är en direkt följd av de händelser som anges i punkterna 4.1-4.5 eller 4.7-4.9
- på grund av ett djur i fordonet, såvida inte skadan är en direkt följd av de händelser som anges i punkterna 4.1-4.5
- på fordonet till följd av en fordonsdel eller en anordning, såvida inte skadan är en direkt följd av de händelser som anges i punkterna 4.1-4.5
- när fordonet har använts i tävling eller träning inför en tävling eller vid övningskörning på ett område eller en vägsträcka som har avspärrats för allmän trafik eller under någon annan körning på en motorbana om det inte är fråga om övningskörning som krävs för körkort eller en kurs för körning på halt väglag, i mörker eller en kurs i förutseende körning för upprätthållande av körskicklighet
- till följd av en uppsåtlig skadegörelse, brand, stöld, bruksstöld av ett motordrivet forskaffningsmedel, olovligt bruk, bedrägeri, förskingring, rån eller försök till dessa och om skadan uppstått under, efter eller som en följd av sådana gärningar
- genom en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var den inträffat.

4.2 Älgskadeförsäkring

Försäkringsfall

Försäkringen ersätter direkta saksador till följd av en kollision med ett hjortdjur.

Begränsningar

Försäkringen ersätter inte skador som har uppstått

- på fordonets motor eller dess tilläggsanordningar, växellåda, kraftöverförings- eller kylsystem till följd av bristfällig olje- eller kylarvätske-cirkulation
- när fordonet har använts i tävling eller träning inför en tävling eller vid övningskörning på ett område eller en vägsträcka som har avspärrats för allmän trafik eller under någon annan körning på en motorbana om det inte är fråga om övningskörning som krävs för körkort eller en kurs för körning på halt väglag, i mörker eller en kurs i förutseende körning för upprätthållande av körskicklighet.

4.3 Skadegörelseförsäkring

Försäkringsfall

Försäkringen ersätter direkta sakskador som har drabbat försäkringsobjektet genom en uppsåtlig skadegörelse.

Begränsningar

Försäkringen ersätter inte när

- skadan har orsakats av ett annat fordon
- skadan har orsakats av stöld, bruksstöld av ett motordrivet fortkaffningsmedel, olovligt bruk, bedrägeri, förskingring, rån eller försök till dessa och om skadan uppstått under, efter eller som en följd av sådana gärningar
- inredningen och standardutrustningen eller tilläggsanordningarna i ett fordon har skadats eller om ett fordon uppsåtligen har tänts på inifrån när fordonet inte har varit stängt och låst på det sätt som anges i villkorspunkt 4.5.

4.4 Brandförsäkring

Försäkringsfall

Försäkringen ersätter direkta sakskador som försäkringsobjektet har drabbats av till följd av eld som kommit lös, direkt blixtnedslag som träffat fordonet eller en kortslutning i det försäkrade fordonets elanordning.

Begränsningar

Försäkringen ersätter inte skador som har uppstått

- på fordonets generator, elmotor, batteri, elektroniska styrenhet eller någon annan elanordning, ledning eller ledningsserie till följd av kortslutning, överhettning, överspänning eller någon annan skadeorsak i själva anordningen
- på fordonets elanordning till följd av starthjälp
- på fordonets motor eller avgasrör när de skadats till följd av en brand eller explosion i själva anordningen
- som har uppstått på fordonets motor eller därtill hörande tilläggsanordningar, växellåda, kraftöverförings- eller kylsystem till följd av bristfällig olje- eller kylarvätske-cirkulation
- när fordonet har servats, tvättats, rengjorts, reparerats eller annars behandlats oaktsamt, oskickligt eller i strid med bruksanvisningar (Begränsningen tillämpas inte när det gäller oaktsamhet i samband med framföring av fordon.)
- när fordonet har använts i tävling eller träning inför en tävling eller vid övningskörning på ett område eller en vägsträcka som har avspärrats för allmän trafik eller under någon annan körning på en motorbana om det inte är fråga om övningskörning som krävs för körkort eller en kurs för körning på halt väglag, i mörker eller en kurs i förutseende körning för upprätthållande av körskicklighet
- till följd av stöld, bruksstöld av ett motordrivet fortkaffningsmedel, olovligt bruk, bedrägeri, förskingring, rån eller försök till dessa och om skadan uppstått under, efter eller som en följd av sådana gärningar
- när ett fordon uppsåtligen har tänts på inifrån när fordonet inte har varit stängt och låst på det sätt som anges i villkorspunkt 4.5
- genom en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var den inträffat.

4.5 Stöldförsäkring

Försäkringsfall

Försäkringen ersätter direkta sakskador till följd av att ett stängt och låst fordon eller ett annat försäkringsobjekt, som förvaras på ett låst ställe eller på en kontinuerligt bevakad förvaringsplats, skadas eller går förlorat, under förutsättning att orsaken till skadan har varit stöld av försäkringsobjektet, bruksstöld av ett motordrivet fortkaffningsmedel eller något annat olovligt bruk av ett fordon i någon annans besittning eller försök till dessa.

Ett försäkringsobjekt är stängt och låst när dess fönster och överredets sufflett är stängda, dörrar och den låsbara förvaringsplatsen och det låsbara lastutrymmet är låsta samt anordningen för att förhindra olovligt bruk av fordonet är påkopplad.

En förvaringsplats är låst när dess dörrar och förbindelseleder är låsta och fönster och övriga öppningar har stängts och låsts för att förhindra inbrott.

En släpvagn är låst när den är försedd med en anordning som förhindrar att den kopplas till ett dragfordon.

En motorcykel, moped, terrängfordon, tre- eller fyrhjulig och terränghjulig som är registrerad som traktor är låst när dess rattlås är låst eller dess elektroniska startspärr är påkopplad, eller fordonet är låst med ett broms-, kedje-, eller vajerlås som är avsett att förhindra olovligt bruk. Om fordonet har en elektronisk startspärr, ska den vara påkopplad.

En snöskoter är låst när dess elektroniska startspärr är påkopplad eller den är försedd med en anordning som förhindrar att drivmattan rör sig.

Övriga fordon, vars konstruktion saknar en anordning som effektivt förhindrar olovligt bruk, anses vara låsta om de har låsts med en låsanordning som uppfyller sin skyddsuppgift.

Ett fordon är inte låst när det förvaras i ett annat olåst fordon, en fordonskombination eller en släpvagn.

Ett fordon är inte låst när det förvaras olåst på en låst förvaringsplats dit flera personer har behörighet och tillträde med nycklar eller andra redskap som är avsedda att öppna låsningen till förvaringsplatsen.

En direkt sakskada till följd av att försäkringsobjektet har förlorats ersätts om försäkringsobjektet inte återfunnits inom 30 dygn från det att Fennia fått en bevislig anmälan om händelsen. Ett försäkringsfall har inträffat när det har gått 30 dygn från det att Fennia har fått en bevislig anmälan.

5. GEMENSAMMA ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER I SAKDELEN

5.1 Ersättningens omfattning

Försäkringen ersätter en direkt sakskada till följd av ett försäkringsfall. Dessutom ersätter den nödvändiga och skäligen kostnader för att det skadade fordonet lyfts upp på vägen och bärgas eller transporteras till närmaste verkstad.

Stöldförsäkringen ersätter också skäligen kostnader för avhämtning eller återställande av fordonet till följd av försäkringsfall som anges i punkt 4.5. Ersättning betalas dock inte ut för slitage till följd av att försäkringsobjektet har använts.

Försäkringen ersätter inte

- värdeminskning av fordonet
- ändrings- eller förbättringsarbeten i samband med en reparation
- tvätt eller någon annan behandling utan samband med skadan
- bränsle
- höjningar för övertid
- flygfrakt
- kostnader, arbete eller tidsspillan till följd av körning eller transport av fordonet till en verkstad
- kostnader för bärgning eller transport av en släpvagn som var kopplad till det skadade fordonet
- en separat förmögenhetsskada som uppstått i samband med sakskadan, t.ex. skatter eller avgifter som gäller bilen eller användning av den
- fördröjningar av reparation av fordonet eller förnyande eller förbättring av en bristfällig eller misslyckad reparation.

5.2 Skadebelopp och ersättning

Reparationskostnader

Försäkringen ersätter kostnader för reparation av försäkringsobjektet om reparationen kan göras till skäligen kostnader. Reparationskostnaderna är skäligen om försäkringsobjektets värde i skadat skick tillsammans med de beräknade reparationskostnaderna inte överstiger fordonets verkliga värde före skadan.

Begagnade delar

Begagnade, skadade delar ersätts med till sitt skick och sin ålder motsvarande delar om sådana står att få och anskaffningen av dem inte väsentligt fördröjer reparationen.

Fennia är inte skyldigt att förnya sådana skadade delar som genom reparation kan fås i sådant skick att de fyller sitt syfte.

Fennia är inte skyldigt att ersätta anskaffning av reservdelar eller reparationskostnader som orsakats av dålig tillgång på delar eller av att verkstaden inte klarar av att reparera unika eller ovanliga fordon. Då betalar Fennia i pengar de beräknade rimliga reparationskostnaderna. Maximibeloppet för ersättningen är dock högst fordonets verkliga värde med avdrag för fordonets restvärde.

Förbättring av fordonets skick

Om man vid reparationen av fordonet förnyat slitna, rostiga eller korroderade delar på grund av att de skadats, eller om sådana lackeringsarbeten, tejpningsarbeten, beklädningsarbeten eller andra arbeten utförts som på ett väsentligt sätt förbättrar försäkringsobjektets skick, beaktas detta som en sänkande faktor vid beräkning av ersättning.

Fennia är inte skyldigt att ersätta fordonets oskadade lackering, tejpning eller en annan exteriör, interiör, eller att förnya eller förbättra oskadade delar att motsvara de delar på fordonet som reparerats eller förnyats på grund av skadan.

Inlösning

Fennia löser in försäkringsobjektet om det inte är möjligt att reparera det till skäligen kostnader. Inlösningspriset är fordonets verkliga värde.

Fordonets tilläggsutrustning löses in endast om de har skadats eller försvunnit i samband med försäkringsfallet.

Verkligt värde

Den högsta gränsen för Fennias ersättningsskyldighet är det verkliga värdet på försäkringsobjektet eller en del av det. Det verkliga värdet är det kontantpris som man i marknadsläget vid skadetidpunkten kunde ha fått för det inlösta försäkringsobjektet om det hade saluförts på ett ändamålsenligt sätt före skadan. Med verkligt värde avses inte bilaffärernas försäljningspris eller bytesvärdet på en begagnad bil.

När det verkliga värdet fastställs, beaktas marknadspriset för försäkringsobjektet som ska lösas in, dess individuella skick, utrustning, ibruktagningstid, årsmodell, användningssätt, antal körkilometer, antal tidigare ägare eller innehavare, fordonets servicehistorik samt övriga faktorer som inverkar på priset.

Det värde på fordonet som försäkringstagaren meddelat som grund för försäkringspremien utgör inte en bekräftelse på fordonets verkliga värde vid skadetidpunkten och utgör inte heller en grund för fastställande av ersättning.

Maximibeloppet för ersättningen är dock högst det värde på fordonet som försäkringstagaren meddelat som grund för försäkringspremien, även om fordonets verkliga värde vid skadetidpunkten skulle vara högre.

Ersättning för ostridig del

Om en överenskommelse om inlösning inte nås, är skadebeloppet skillnaden mellan försäkringsobjektets verkliga värde omedelbart före försäkringsfallet och dess verkliga värde efter försäkringsfallet.

Moms och andra skatter och avgifter

Om den försäkrade eller den skadelidande enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av eller att få återbäring på skatt för inköp, reparation av fordon eller dess tilläggsutrustning, någon annan anskaffning till det eller för service, eller om han eller hon inte är skyldig att betala skatt, betalar Fennia ut ersättning till den försäkrade eller den skadelidande med avdrag för skatteandelen.

Om den försäkrade skulle ha varit skyldig att betala skatt på fordonets försäljningspris, om fordonet skulle ha sålts den dag försäkringsfallet inträffade, avdras från inlösningsersättningen ett belopp som motsvarar mervärdesskatten och som beräknats utifrån skillnaden mellan fordonets verkliga värde och restvärde.

Om den försäkrade eller den skadelidande inte är skyldig att betala skatt eller en avgift som gäller fordonet, eller om han eller hon kan ansöka om återbäring av den, betalar Fennia ut ersättning till den försäkrade eller den skadelidande med avdrag för skatteandelen eller avgiften.

5.3 Ersättningsätt

Fennia fullgör sin ersättningsskyldighet enligt skadebelopp och reparationsmöjligheter.

Fennia har rätt att välja ersättningsätt och bestämma verkstad, en annan tjänsteproducent eller anskaffningsplats där reparationen eller en annan åtgärd utförs eller anskaffningen i anslutning till ersättningen görs.

Om reparationen eller en annan åtgärd utförs av en annan tjänsteproducent än den som Fennia bestämt eller om anskaffningen görs hos någon annan än hos den som Fennia bestämt, kan ersättningen betalas ut till högst det belopp som reparationen eller anskaffningen skulle ha kostat hos den tjänsteproducent eller på den anskaffningsplats som Fennia bestämt.

Fennia har rätt att

- betala ett penningbelopp för kostnaderna för reparationen av försäkringsobjektet enligt kvitton

- betala ett överenskommet belopp för reparationskostnaderna i pengar
- lösa in försäkringsobjektet
- betala skillnaden i pengar mellan försäkringsobjektets verkliga värde före skadan och dess värde i oreparerat skick i
- skaffa ett likadant eller likvärdigt fordon, en fordonsdel eller tilläggsutrustning i stället.

5.4 Överföring av äganderätt

Äganderätten till det inlösta fordonet, den inlösta fordonsdelen eller tilläggsutrustningen övergår till Fennia.

5.5 Ersättning för försäkringsfall som inträffat under avställning

Skador som inträffat under avställning ersätts inte om inte försäkringen varit i kraft. Om inte annat överenskommit separat, gäller bara skadegörelse-, brand-, stöld- och rättsskyddsförsäkringarna under avställningen.

Med avställning av fordon avses att fordonet har tagits ur trafik och detta anges i trafik- och transportregistret.

6. SJÄLVRISKBESTÄMMELSER I SAKDELEN

6.1 Grundsjälvrisk

I varje försäkringsfall har den försäkrade en grundsjälvrisk som dras av från skadebeloppet. En självrisk anges i försäkringsbrevet.

Vid försäkringsfall som har inträffat **utanför de nordiska länderna** dras en **dubbel** grundsjälvrisk av från skadebeloppet.

6.2 Stöldförsäkring

När ett försäkringsfall har inträffat i **Kroatien, Lettland, Litauen, Polen eller Estland** dras från skadebeloppet av utöver grundsjälvrisken och andra extra självrisiker den extra självrisk som separat anges i försäkringsbrevet.

6.3 Brandförsäkring

Om en arbetsmaskin som väger minst 10 000 kilo används i en brandfarlig omgivning eller om man med den hanterar brandfarligt material och maskinen inte har ett funktionsdugligt automatiskt brandsläckningssystem enligt vad som avses i Finans Finlands anvisningar för släckningssystem för motorfordon och arbetsmaskiner FA-127:16 och FA 127 bilaga B, avdras från skadebeloppet utöver grundsjälvrisken och andra extra självrisiker en tilläggsjälvrisk på 25 procent.

Brandfarliga material som avses här är trä- och pappersprodukter, torv, träflis, avfall för energiutvinning, kol- och oljeprodukter och brandfarliga kemikalier. Brandfarliga omgivningar är skogsvårds-, drivnings- och torvproduktionsområden, pappers-, såg- och träindustri, gummi- och plastindustri, kemisk industri, målerier, lager för brandfarliga kemikalier, hanterings-, återvinnings- och slutförvaringsanläggningar för avfall och för avfall för energiutvinning samt el- och värmeproduktionsanläggningar.

Om en buss med minst 15 platser inte har ett automatiskt brandsläckningssystem enligt vad som avses i Finans Finlands anvisningar för släckningssystem för bussar FK-128:2014-06, avdras från skadebeloppet utöver grundsjälvrisken och andra extra självrisiker en tilläggsjälvrisk på 25 procent. Tilläggsjälvrisken dras dock inte av om bussen har registrerats eller tagits i bruk första gången före den 1 januari 2015.

I bussar som börjat användas den 1 januari 2018 eller efter det kan det brandsläckningssystem som fastställs i anvisningen FK-128:2014-06 ersättas med ett automatiskt brandsläckningssystem som fastställs i författningen R107 (UNECE R107) av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa.

Självrisken är dock alltid minst det belopp som anges i försäkringsbrevet.

6.4 Motorredskap eller traktor sjunker ner i ett träsk

När ett motorredskap eller en traktor sjunker ner i ett träsk avdras förutom grundsjälvrisken och andra extra självrisiker ytterligare 25 procent från det skadebelopp som ersätts från kollisionförsäkringen. Denna extra självrisk kan dock vara högst 10 000 euro.

6.5 Överliggande hinder

När skadan uppstått till följd av att fordonet, en fordonsdel eller fordonets last träffat ett överliggande hinder och försäkringsobjektet är en lastbil, släpvagn, buss eller ett motorredskap avdras förutom grundsjälvrisken och andra extra självrisiker ytterligare 25 procent från det skadebelopp som ersätts från kollisionförsäkringen. Denna extra självrisk kan dock vara högst 10 000 euro.

Den extra självrisken dras inte av om det skadade försäkringsobjektet transporteras med ett fordon som försäkringstagaren inte äger eller besitter.

6.6 Ersättning från två eller flera försäkringar

När en skada ersätts från två eller flera försäkringar i sakdelen, dras från ersättningen av endast **självriskerna** för den försäkring vars sammanlagda självriskbelopp är det högsta.

6.7 Ordningsföljd för självrisker och andra avdrag

Självrisker och andra avdrag dras av från skadebeloppet genom på varandra följande räkneoperationer i följande ordning:

- mervärdesskatt och övriga avgifter
- fast grundsjälvrisk i euro
- fast extra självrisk i euro
- eventuell nedsättning av ersättningen
- procentuell extra självrisk.

7. ÅTGÄRDER NÄR ETT FÖRSÄKRINGSFALL INTRÄFFAT

7.1 Utredning och inspektion av skada

Enligt bestämmelserna om vägtrafik ska den försäkrade om möjligt **delta i skadeutredningen på skadeplatsen** och medverka till att skadans verkliga orsak och skadevållaren klarläggs.

Fennias representant ska ges möjlighet att inspektera det skadade fordonet och dess utrustning innan reparationen påbörjas.

Om ovannämnda skyldigheter inte uppfyllts, beaktas detta i samband med bestämning av ersättningskyldigheten enligt punkt 10.1 i försäkringsvillkoren om rättigheter och skyldigheter som följer av lagen om försäkringsavtal.

7.2 Polisanmälan och straffyrkande

Den försäkrade ska omedelbart meddela försäkringsfall som omfattas av stöld- och skadegörelseförsäkringen till polisen.

För målsägandebrott ska straff yrkas och straffyrkandet får inte återtas.

Om polisanmälan inte gjorts eller om straff inte yrkats för målsägandebrott, kan ersättningen sänkas eller förvägras enligt punkt 6.2 i försäkringsvillkoren om rättigheter och skyldigheter som följer av lagen om försäkringsavtal.

8–10 FÖRSÄKRINGAR I FÖRMÖGENHETSDELEN

8. Bogseringsserviceförsäkring

9. Rättsskyddsförsäkring

10. Ansvarsförsäkring för motorfordon utomlands

Information om försäkringsobjekt i förmögenhetsdelen, försäkrade personer, försäkringsfall inklusive begränsningar samt andra avtalsvillkor som gäller försäkringar ges vid respektive försäkring.

8. BOGSERINGSSERVICEFÖRSÄKRING

8.1 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjektet är det fordon som anges i försäkringsbrevet och en släpvagn som är med på resan.

8.2 Försäkringsfall

Försäkringen ersätter senare nämnda skäligen extra kostnader till följd av ett avbrott i en resa inom försäkringens giltighetsområde till den del dessa inte ersätts från trafikförsäkringen när avbrottet orsakats av att fordonet fått ett tekniskt fel eller kört av vägen.

Den försäkrade ska innan bärgning beställs kontakta Fennia, som har rätt att välja bärgningsfirma eller en annan tjänsteproducent. Om bärgningen eller en annan åtgärd utförs av en annan tjänsteproducent än den som Fennia bestämt eller om anskaffningen görs hos någon annan än hos den som Fennia bestämt, kan ersättningen betalas ut till högst det belopp som reparationen eller anskaffningen skulle ha kostat hos den tjänsteproducent eller på den anskaffningsplats som Fennia bestämt.

Med en resa avses en redan påbörjad färd med det försäkrade fordonet från fordonets avreseort till den planerade bestämmelseorten. Till resan anses höra övernattning och normalt uppehåll under resan. Däremot hör tiden mellan ankomsten till bestämmelseorten och avfärden därifrån inte till resan oavsett om det är fråga om en eller flera bestämmelseorter.

Som försäkringsfall betraktas alla de kostnader som uppstått till följd av ett avbrott under samma resa och som anges i dessa försäkringsvillkor.

Försäkringen ersätter upp till de eurobelopp som anges i försäkringsbrevet och i dessa försäkringsvillkor

- kostnader för bärgning av ett körodugligt fordon till närmaste verkstad där det tekniska fel fordonet fått kan repareras. I stället för bärgningskostnaderna, och högst upp till deras belopp, kan ersättning betalas ut för rese- och arbetskostnader om skadan eller felet repareras på skadeplatsen.
- kostnader för att ett fordon som kört av vägen lyfts upp på vägen
- kostnader för borttransport av en släpvagn, som vid skadetidpunkten var kopplad till fordonet, från skadeplatsen till samma plats som fordonet
- förarens extra rese- och övernattningskostnader.

Vid ett försäkringsfall som har inträffat i Finland ersätts kostnader upp till högst 500 euro per försäkringsfall. Om försäkringsfallet inträffar inom försäkringens giltighetsområde utanför Finland, betalas ersättning ut upp till högst 1 000 euro per försäkringsfall.

8.3 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte

- kostnader för lastning, lossning eller transport av varor i ett fordon eller i en släpvagn som är kopplad till det
- kostnader för avhämtning av ett reparerat fordon eller en släpvagn, som vid skadetidpunkten var kopplad till det, från verkstaden.

Försäkringen ersätter inte heller en skada till följd av att

- bränslet eller en annan energi som fungerar som drivkraft har tagit slut
- fordonet inte kan startas eller fås att rulla eller det inte är möjligt att komma in i fordonet eftersom det inte använts på över tre veckor
- fordonets nyckel eller den anordning eller kod som ersätter nyckeln har försvunnit eller lämnats i det låsta fordonet eller batteriet till fordonets nyckel har laddats ur
- fordonet inte kan startas eller fås att rulla eller det inte är möjligt att komma in i fordonet på grund av köld, regn eller någon annan klimatologisk orsak
- fordonet har sjunkit genom isen någon annanstans än på en vinterväg som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsföreskrifter och som har öppnats för allmän trafik
- när fordonet har använts i tävling eller träning inför en tävling eller vid övningskörning på ett område eller en vägsträcka som har avspärrats för allmän trafik eller under någon annan körning på en motorbana om det inte är fråga om övningskörning som krävs för körkort eller en kurs för körning på halt väglag, i mörker eller en kurs i förutseende körning för upprätthållande av körskicklighet
- den försäkrade eller en person som jämföras med honom eller henne enligt villkorspunkt 8 om rättigheter och skyldigheter som följer av lagen om försäkringsavtal har underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna i punkterna 12.1 och 12.2 i dessa villkor eller har vållat skadan enligt villkorspunkt 7 om rättigheter och skyldigheter som följer av lagen om försäkringsavtal.

Försäkringen ersätter inte heller en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var den inträffat.

8.4 Ersättningens omfattning och ersättningsbestämmelser

Självrisk

Bogseringsserviceförsäkringen har ingen självrisk.

Moms och andra skatter och avgifter

Om den försäkrade eller den skadelidande enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av eller att få återbäring på skatt för inköp, reparation av fordon eller dess tilläggsutrustning, någon annan anskaffning till det eller för service, eller om han eller hon inte är skyldig att betala skatt, betalar Fennia ut ersättning till den försäkrade eller den skadelidande med avdrag för skatteandelen.

Om den försäkrade eller den skadelidande inte är skyldig att betala skatt eller en avgift som gäller fordonet, eller om han eller hon kan ansöka om återbäring av den, betalar Fennia ut ersättning till den försäkrade eller den skadelidande med avdrag för skatteandelen eller avgiften.

Ersättningsbegränsningar

Försäkringen ersätter inte

- eventuella extra kostnader för transport av egendom, som har befunnit sig i fordonet, eller andra personer än fordonets förare
- indirekta kostnader i anslutning till skadereglering eller skadan, t.ex. inkomstbortfall, rese- och matkostnader, kostnader för användning av telefon eller fax, kostnader för tolk eller översättare eller andra kostnader för skötsel av ärenden.

Från försäkringen betalas inte heller ut kilometerersättning för att fordonet körs till hem- och bestämmelseorten.

När Fennia eller en samarbetspartner eller tjänsteproducent som bolaget använder ger hjälp med anledning av ett försäkringsfall är de inte ansvariga eller ersättningsskyldiga för en skada som

- orsakas till följd av en hjälpåtgärd
- under transport drabbar fordonet, dess förare, passagerare eller deras resgods eller andra varor
- orsakas av fördröjd transport.

Fullgörande av ersättningsskyldighet

Fennia fullgör sin ersättningsskyldighet antingen genom att ersätta eller arrangera hemresa, hämtning eller transport till hem-, bestämmelse- eller avreseorten i Finland.

9. RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING

9.1 Försäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som i försäkringsfall som avses i punkt 9.4 har orsakats av att juristhjälp anlåtats i tvistemål, brottmål och ansökningsärenden i anslutning till ägande, körande och besittning av det motorfordon som anges i försäkringsbrevet.

9.2 Försäkrade

De försäkrade är fordonets ägare, innehavare och förare som anges i försäkringsbrevet, var och en i denna egenskap.

9.3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som i Finland direkt kan inledas vid en tingsrätt eller en motsvarande utländsk domstol i länder som anges i villkorspunkt 2.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen, Arbetsdomstolen, Marknadsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen, eller av utländska förvaltningsmyndigheter eller specialdomstolar. Försäkringen ersätter inte heller kostnader för ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, Europeiska unionens domstol eller Europeiska unionens tribunal.

9.4 Försäkringsfall

Försäkringsfall i tvistemål och ansökningsärenden är uppkomsten av en tvist. En tvist har uppkommit när ett krav som specificerats till sin grund eller sitt belopp har bestridits till grunden eller beloppet.

Försäkringsfall i brottmål är

1. när den försäkrade är svarande

- väckande av åtal när den allmänna åklagaren väcker åtal mot den försäkrade, vilket gäller ett motorfordons användning i trafik
- bestridande av den målsägandes privaträttsliga krav till sin grund eller sitt belopp
- målsägandens väckande av åtal mot den försäkrade, eller fullföljande av åtalet när den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller har lagt ned åtalet. Ett åtal har väckts när målsägandens stämningsansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Ett åtal har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat domstolen om utförandet av åtalet efter att den allmänna åklagaren har lagt ned åtalet.

2. när den försäkrade är målsägande

- ett brottmål inleds vid domstol.

Det åtal eller det bestridna krav som försäkringsfallet avser ska grunda sig på en händelse, en omständighet, en rättshandling eller en rättskränkning som inträffat under försäkringens giltighetstid.

Ett och samma försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera försäkrade som omfattas av denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, ett brottmål eller ett ansökningsärende
- den försäkrade har flera tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden, som grundar sig på samma händelse, rättshandling, omständighet eller rättskränkning.

9.5 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte kostnader som har drabbat den försäkrade i ett ärende

1. där **bestridande av kravet** inte kan påvisas
2. där det är fråga om ett annat ärende än ägande, besittning eller framförande av fordon i anslutning till den försäkrades **arbete, yrkesutövning, närings- eller förvärvsverksamhet**
3. där det är fråga om **trafikillstånd** som krävs för idkande av tillståndspliktig person- eller godstrafik eller där det är fråga om idkande av trafikverksamhet utan tillstånd
4. som är av **ringa betydelse** för den försäkrade (Sådana ärenden är till exempel ärenden vars ekonomiska värde är högst så stort som försäkringens minimisjälvrisk.)
5. där **de försäkrade i denna försäkring är motparter** (Försäkringen ersätter emellertid försäkringstagarens kostnader samt fordonsförarens försvarskostnader när åtalet gäller motorfordons användning i trafik, om de för övrigt hör till kostnader som ersätts från rättsskyddsförsäkringen.)
6. där allmänna åklagarens åtal mot den försäkrade gäller **rattfylleri**, grovt rattfylleri, smitning i vägtrafik, överlåtande av ett fortkärfningsmedel till en berusad eller överlåtande av ett fordon att köras av en person som inte har erforderlig kör rätt eller som uppenbarligen saknar förutsättningar att köra fordonet
7. där allmänna åklagarens åtal mot den försäkrade gäller **grovt äventyrande av trafiksäkerheten**, sådant äventyrande av trafiksäkerheten som grundar sig på fortkörning eller en trafikförseelse som grundar sig på fortkörning
8. där allmänna åklagarens åtal mot den försäkrade gäller **upsåtlig gärning** eller grov oaktsamhet
9. som gäller **körande av ett fortkärfningsmedel utan kör rätt** eller en **fordonsförseelse**
10. som gäller utfärdande av **körförbud** för föraren
11. som gäller ett skadeståndskrav eller ett annat krav som riktats mot den försäkrade och som grundar sig på de gärningar som anges i punkterna 6-10
12. som gäller ett privaträttsligt anspråk som den försäkrade framfört och som hänför sig till en utredning eller rättegång som handlar om en sådan gärning **för vilken den försäkrade har dömts till straff** eller meddelats åtalseftergift eller inte dömts till straff med stöd av särskilda grunder eller specialbestämmelser (Om skadeståndskravet emellertid grundar sig på en gärning för vilken den försäkrade dömts till straff för äventyrande av trafiksäkerheten eller för en trafikförseelse, ersätts kostnaderna för att framlägga skadeståndskrav.)
13. som har samband med **konkurs**
14. som har samband med **utsökning**, verkställighetstvist som avses i utsökningsbalken eller verkställighet i anslutning till utsökning
15. där det är fråga om ett förfarande enligt lagarna om **företagssanering** eller **skuldsanering för privatpersoner** eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
16. där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis **ska ersättas från denna rättsskyddsförsäkring**
17. som behandlas som **grupptalan** antingen på den försäkrades ansökan eller där den försäkrade är medlem av gruppen
18. som gäller **vinning av ett brott** som döms förverkad till staten.

9.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

Om den försäkrade önskar använda sig av sin rättsskyddsförsäkring, ska detta skriftligen meddelas Fennia på förhand. Fennia meddelar då ett skriftligt ersättningsbeslut till den försäkrade.

Den försäkrade ska som sitt ombud anlita en advokat eller en annan jurist som enligt lag har rätt att verka som rättegångsombud. Om den försäkrade inte alls anlitar ett ombud eller anlitar som sitt ombud någon annan än en advokat eller en sådan jurist som enligt lag har rätt att verka som rättegångsombud, betalas inte ersättning ut från försäkringen.

I ärenden som framskridit till huvudförhandling i tingsrätten ska den försäkrade **kräva full ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader av motparten**. Om den försäkrade underlåter att kräva ersättning eller utan grundad orsak avstår från

ersättningen, kan den ersättning som betalas ut från försäkringen sänkas eller förvägras enligt lagen om försäkringsavtal.

Om den försäkrade medger beloppet av kostnaderna för motpartens skötsel av ärendet eller godkänner beloppet av kostnaderna för skötsel av sitt eget ärende, är detta **inte bindande för Fennia**.

Ersättning för arvoden och kostnader, som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud, **är inte bindande för Fennia** vid bedömningen av om rättegångskostnaderna är skäligen.

^ 9.7 Ersättningsbestämmelser

9.7 Ersättningsbestämmelser

Försäkringsbelopp

Det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är i varje försäkringsfall den högsta gränsen för Fennias ersättningsskyldighet.

I tvistemål där värdet på den omtvistade förmånen kan fastställas i pengar ersätts, inom ramen för det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, högst det tvåfaldiga beloppet för den omtvistade förmånen, eller om en periodiskt återkommande betalning är föremål för tvisten ersätts högst det tiofaldiga beloppet för den omtvistade engångsbetalningen. I samtliga ärenden är det kostnadsbelopp som ersätts dock högst så stort som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

Maximibeloppet för Fennias ersättningsskyldighet för kostnader som uppstår i ärenden som handläggs vid Trafik- och patientskadenämnden, Fine eller vid dess försäkringsnämnd eller konsumenttvistenämnden är högst hälften av det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Självrisk

Från de kostnader som ersätts dras den självrisk av som anges i försäkringsbrevet.

Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader för försäkringsfallet enligt följande:

Tvistemål och ansökningsärende

Försäkringen ersätter den försäkrades kostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål.

Om förutsättningen för att ärendet kan hänskjutas till prövning i domstol är någon rättshandling eller ett beslut som har fattats av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet kan inledas vid en tingsrätt eller motsvarande utländsk domstol.

Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller förlikning

Försäkringen ersätter den försäkrades kostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål. Skilje- eller förlikningsmännens arvoden ersätts inte från försäkringen.

Brottmål

När den försäkrade är målsägande ersätter försäkringen rättegångskostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål till den del rättegången gäller den försäkrades privaträttsliga krav som grundar sig på brott.

När den försäkrade är svarande ersätter försäkringen den försäkrades försvarskostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål i brottmål som anges i punkt 9.4.

Sökande av ändring hos Högsta domstolen

Om sökande av ändring hos Högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att besvärstillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrutit domen eller har återställt försutten fatalietid.

Gemensamt intresse

Om ärendet i väsentlig grad gäller något annat än den försäkrades eget intresse, eller om den försäkrade i försäkringsfallet bevakar ett gemensamt intresse med personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

Ersättningsbelopp och dess beräkning

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen fastställs enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och i lagen om rättegång i brottmål.

Om domstolen, till följd av parternas medgivande, inte har uttalat sig om advokat- och rättegångskostnader i sitt beslut, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, fastställs kostnaderna som ska ersättas också med beaktande av de kostnader som i allmänhet utdömts eller betalats i liknande fall.

För anlåtande av ombud ersätts ett skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmande av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av den omtvistade förmånen, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art.

Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

1. motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts eller förbundit sig att betala

(Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade har dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader om

- den försäkrade vid rättegången har biträtts av konsumentombudsmannen eller hans eller hennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktigt med tanke på tillämpningen av lagstiftning och konsumenternas allmänna intresse
- den försäkrades motpart huvudsakligen har underlåtit att följa det beslut i ärendet som fattats av Konsumenttvistnämnden, Försäkringsnämnden eller ett annat motsvarande organ och som till tvistens centrala delar gynnar den försäkrade.)

2. kostnader för verkställande av dom eller beslut

3. den försäkrades tidsspilla, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som orsakar kostnadshöjning eller onödiga kostnader

4. kostnader för införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlåtande

5. kostnader för en polisanmälan eller en begäran om undersökning eller av en förundersökning i brottmål

6. kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de lagts fram för sent

7. kostnader som den försäkrade eller hans eller hennes ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte följa domstolens förordnanden eller genom att lägga fram ett påstående som de har vetat eller borde ha vetat är obefogat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rättegången uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakat

8. kostnader för en rättegång som den försäkrade eller hans eller hennes ombud inlett utan att motparten givit anledning till det, eller för en onödig rättegång som den försäkrade eller hans eller hennes ombud i övrigt föranlett uppsåtligen eller av oaktsamhet

9. rättegångskostnader som enligt lagen om rättegång i brottmål eller enligt andra bestämmelser betalats från statens medel

10. kostnader och arvoden för en skilje- eller förlikningsman

11. kostnader för ansökan om rättshjälp.

Övriga ersättningsbestämmelser

Fennia utbetalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens beslut har vunnit laga kraft eller en förlikning nåtts, om inte annat överenskommits.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

Från ersättningen som motsvarar Fennias ersättningskyldighet dras av en sådan kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkasseras av den betalningsskyldige. Vad som här sägs om den försäkrades motpart tillämpas också på staten om den är skyldig att ersätta den åtalades eller den vinnande partens rättegångskostnader efter att åtalet eller käromålet förkastats.

Om motparten eller staten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade utbetala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning

på Fennia upp till det ersättningsbelopp bolaget ska betala.

Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det högsta ersättningsbelopp som anges i punkt 9.7, är den försäkrade skyldig att till Fennia överföra den del av motpartens eller statens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har utbetalats till den försäkrade, eller om han eller hon på något annat sätt fått den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till Fennia upp till det ersättningsbelopp som utbetalats från försäkringen.

Om den försäkrade är skyldig att överföra endast den del som överstiger den andel som han eller hon själv betalat för kostnader för anlåtande av jurist, är detta belopp med ränta det som ska återbetalas.

---

10. ANSVARFÖRSÄKRING FÖR MOTORFORDON UTOMLANDS

10.1 Försäkringens syfte och försäkrade

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet som har drabbat motorfordonets ägare, innehavare eller förare till följd av motorfordonets användning i trafik utomlands.

De försäkrade är fordonets ägare, innehavare och förare som anges i försäkringsbrevet, var och en i denna egenskap.

10.2 Giltighetsområde

Försäkringen gäller i Green Card-avtalsländer (grönt kort) utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) utom i Ryssland.

10.3 Försäkringsfall

Försäkringen ersätter personlig skadeståndsskyldighet som har drabbat fordonets ägare, innehavare eller förare till följd av en person- och sakskada som vållats någon annan genom motorfordons användning i trafik utomlands, när den försäkrades ersättningsskyldighet grundar sig på en handling eller försummelse som inträffat under försäkringsperioden.

10.4 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte skador som

- drabbar försäkringstagaren själv eller föraren av ett försäkrat motorfordon
- drabbar ett försäkrat fordon
- drabbar försäkringstagarens eller den försäkrades arbetstagare eller en person som jämställs med honom eller henne till den del han eller hon är berättigad till ersättning från en lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring
- drabbar såld men ännu inte levererad vara
- drabbar levererad vara om orsaken till skadan är varans egen egenskap, felaktighet eller bristfällighet
- drabbar egendom som den försäkrade innehade, hade lånat eller annars utnyttjade vid tidpunkten för den skadeorsakande handlingen eller försummelsen
- drabbar egendom som den försäkrade eller någon annan för hans eller hennes räkning hade åtagit sig att tillverka, installera, reparera, transportera, förvara eller på annat sätt behandla eller sköta vid tidpunkten för den skadeorsakande handlingen eller försummelsen
- orsakas av fukt
- orsakas av regnvatten eller smältvatten som svämmat över
- orsakas av en förändring i grundvattenståndet
- drabbar omgivningen på grund av skakning, värme, buller, lukt, ljus eller någon annan liknande störning, rök, sot, damm, ånga, gas, strålning, luftförorening eller någon annan förorening eller någon annan påverkan på jordmån, byggnad, vattentäkt, sjö eller något annat vattenområde eller grundvatten.

Försäkringen ersätter inte en skada som orsakas av

- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var den inträffat
- fel eller felaktighet som den försäkrade var eller borde ha varit medveten om när försäkringen trädde i kraft

- köp, besittning eller underhåll av en sådan fastighet av vilken största delen inte är i den försäkrades eget bruk, i anslutning till den försäkrades verksamhet eller i hans eller hennes anställdas bruk
- verksamhet eller produktion av något annat slag än vad som uppgavs i försäkringsansökan eller anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen ersätter inte en skada som

- beror på felaktighet hos en produkt eller ett fabrikat som har levererats åt en annan eller på att den skriftliga anvisningen om produktens användning, tillverkning eller förvaring varit felaktig eller bristfällig
- ersätts med stöd av patientskadelagen eller med stöd av patientförsäkringslagen som träder i kraft den 1 januari 2021
- kan avlägnas genom att reparera felet på den levererade produkten eller på arbetsobjektet.

Försäkringen ersätter inte heller

- en skada vars ersättningsansvar grundar sig enbart på ett avtal, en förbindelse, utfästelse eller garanti
- en skada som ersätts från någon annan gällande ansvarsförsäkring som den försäkrade har
- en skada till den del som skadan ersätts från försäkringstagarens lagstadgade olycksfallsförsäkring
- böter eller någon annan liknande påföljd som den försäkrade dömts till
- en skada till den del den ersätts av en försäkring enligt Finlands trafikförsäkringslag eller en motsvarande utländsk lag.

10.5 Utredning av skada och ersättningsbestämmelser

Försäkringstagarens skyldigheter

Fennia ska ges möjlighet att värdera skadans storlek och ges möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- framlägga uppgifter och handlingar som är av betydelse för utredning av skadan
- skaffa eller göra nödvändiga utredningar eller undersökningar som han eller hon till rimlig kostnad har tillgång till eller kan göra.

När en miljöskada inträffar ska försäkringstagaren omedelbart anmäla skadan till Fennia för att säkerställa vilka skadepreventiva åtgärder som ersätts från ansvarsförsäkringen.

Ersättningskyldighet

Fennia utreder om försäkringstagaren eller någon annan försäkrad är ersättningskyldig för det anmälda försäkringsfall som omfattas av försäkringen och underhandlar med den ersättningsökande. Om försäkringstagaren eller någon annan försäkrad ersätter skadan, överenskommer om det eller godkänner krav, är detta inte bindande för Fennia.

Rättegång

Om försäkringsfallet leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart meddela detta till Fennia, som sköter rättegången och betalar rättegångskostnaderna inom ramen för försäkringsbeloppet. Om rättegången också behandlar andra ärenden, ersätts kostnaderna endast för den del av ersättningskravet som omfattas av försäkringen.

Om Fennia har meddelat försäkringstagaren eller någon annan försäkrad att bolaget är redo att inom försäkringsbeloppets gränser avtala med den skadelidande om ersättning för hans eller hennes skador, och försäkringstagaren eller någon annan försäkrad inte ger sitt samtycke till det är Fennia inte skyldigt att ersätta kostnader som uppkommit efter det eller att utreda ärendet ytterligare.

Ett och samma försäkringsfall

Skador som orsakas av samma handling, försummelse eller omständighet betraktas som en enda skada oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

Solidariskt ansvar

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel han eller hon eventuellt fått av försäkringsfallet. Om inte något annat följer av ovannämnda orsaker, ersätter försäkringen högst andelen enligt huvudtal av hela skadan.

Mervärdesskatt eller en annan avgift

Om den försäkrade eller den skadelidande enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av eller få återbäring på mervärdesskatt som ingår i en produkt eller tjänst, betalar Fennia ut ersättning till den försäkrade eller den skadelidande med avdrag för skatteandelen.

Om den försäkrade eller den skadelidande inte är skyldig att betala skatt eller en avgift som gäller fordonet, eller om han eller hon kan ansöka om återbäring av den, betalar Fennia till den försäkrade eller den skadelidande ut ersättning från vilken skatteandelen har dragits av.

10.6 Maximiersättning

Maximiersättningen är i varje försäkringsfall 150 000 euro vid personskador och 200 000 euro vid saksador.

10.7 Självrisk

Ansvarsförsäkringen för motorfordon utomlands har ingen självrisk.

11. GEMENSAMMA ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER I FÖRMÖGENHETSDELEN

Skador som inträffat under avställning ersätts inte om inte försäkringen varit i kraft. Om inte någonting annat har överenskommit separat, gäller endast rättsskyddsförsäkringen av försäkringarna i förmögenhetsdelen under den tid fordonet är avställt.

Med **avställning** av fordon avses att fordonet har tagits ur trafik och detta anges i trafik- och transportregistret.

12. SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR SAK- OCH FÖRMÖGENHETSDELEN

12.1 Gemensamma säkerhetsföreskrifter

Rätt att köra fordon samt iakttagande av kör- och vilotider

En fordonsförare ska ha kör rätt i den fordonsklass som motsvarar det fordon som han eller hon kör eller rätt att köra fordon med stöd av ålder. Fordonet får inte överlåtas att köras av en annan person utan att bestyrka hans eller hennes identitet och gällande kör rätt. Fordonet får inte överlåtas att köras av en person som är under påverkan av alkohol eller ett annat berusningsmedel. Enligt vägtrafiklagen får fordon inte föras av den som på grund av sjukdom, men, skada, trötthet eller berusning eller av någon annan motsvarande orsak saknar behövliga förutsättningar för detta. (17 § i vägtrafiklagen)

Ett fordon får inte köras av en person som har intagit läkemedel som påverkar körförmågan.

En fordonsförare ska i yrkestrafik följa de bestämmelser som gäller honom eller henne och som avses i vägtrafiklagen, arbetstidslagen, förordningen om kör- och vilotider och färdskrivare samt AETR-överenskommelsen och övriga bestämmelser som gäller kör- och vilotider för förare och användning av färdskrivare. Försäkringstagaren ska genom anvisningar och övervakning se till att förarna följer ovannämnda bestämmelser.

Användning av kommunikationsapparater eller andra elektroniska apparater under körning

En radio- eller televisionsmottagare, någon annan ljud- eller bildåtergivningsapparat, en kommunikationsapparat eller någon annan elektronisk apparat får inte användas under körning på ett sätt som kan inverka menligt på användningen av fordonets manöveranordningar eller på något annat sätt störa förarens koncentration i trafiken. Föraren av ett motordrivet fordon får inte under körning använda mobiltelefon så att telefonen hålls i handen.

Fordonets skick och användning

Fordonet ska vara i ett skick som uppfyller bestämmelser och föreskrifter om fordon, och dess låsanordningar ska vara i sådant skick att de uppfyller låsningskravet. Fordonet ska också förvaras och skyddas väl, så att skador förhindras.

Fordonets stabiliserings- eller antispinnsystem får inte kopplas bort.

Fordonstillsyn

Fordonet får inte parkeras eller lämnas, eller dess utrustningar lämnas, på en sådan plats där de kan bli föremål för stöld, skadegörelse eller något annat brott till följd av bristfällig övervakning eller tillsyn.

Fordonet får inte lämnas vid vägrenen, på en parkeringsplats eller något annat område på så sätt och för så lång tid att det väcker utomstående personers uppmärksamhet eller att det verkar övergivet. Ett fordon som till följd av en skada lämnats vid vägrenen ska omedelbart transporteras till en verkstad eller ett annat säkert ställe.

Förvaring av nycklar

För att förhindra olovlig användning av fordonet och följer av detta får nycklarna till fordonet eller dess förvaringsplats eller uppgifter som behövs för att tillverka dem inte förvaras på ett synligt eller på ett sådant oläst ställe där en utomstående på förhand vet eller kan veta att de finns. Nycklar eller uppgifter som behövs för att tillverka dem får inte heller förvaras i fordonet eller på dess förvaringsplats.

På fordonsnycklar får inte finnas identifikationsuppgifter om fordonet eller dess ägar- eller besittningsförhållanden, som registreringsnummer eller ägarens eller innehavarens namn eller adress.

Brandsäkerhet

Förvaringsplatsen där fordonet förvaras får inte användas till något som helst ändamål som äventyrar brandsäkerheten. Där får inte användas öppen eld eller rökas. Myndigheternas föreskrifter om brandsäkerhet samt bestämmelserna i förordningen om brandfarliga vätskor ska följas för att försäkra sig om att förvaringsplatsen är brandsäker.

För belysning av fordonets maskineri, bränsletank eller någon annan del får endast elbelysning användas.

För uppvärmning av motorn, kraftöverföringsanordningar eller andra delar eller själva fordonet får man utöver fordonets standardutrustning endast använda godkända anordningar som är avsedda för detta bruk.

Anordningarna ska installeras och kopplas enligt anordnings- och fordonstillverkarens instruktioner och bestämmelser. Det är inte tillåtet att placera ett täcke mellan motorhuven och motorn.

Om fordonet repareras eller annars behandlas genom svetsning eller andra heta arbeten, ska beklädning och övriga brandfarliga konstruktioner avlägsnas från ett tillräckligt stort område. Dessutom ska nödvändig bevakning ordnas och handsläckningsutrustning finnas på reparationsplatsen.

Vid transport, lastning eller vid annan behandling av brandfarligt material ska man se till att materialet inte hamnar i fordonets konstruktioner och orsakar brandfara. Brandfarliga material som avses här är trä- och pappersprodukter, torv, träflis, avfall för energiutvinning, kol- och oljeprodukter och brandfarliga kemikalier.

12.2 Särskilda säkerhetsföreskrifter för motorredskap och traktor

På en försäkring för motorredskap och traktor tillämpas utöver säkerhetsföreskrifterna i punkt 12.1 också dessa säkerhetsföreskrifter.

En traktor ska utrustas med en köldbäständig kemisk släckare, som innehåller minst 6 kg släckmedel, av klass 43A 233BC och ett motorredskap på över tre ton med två sådana, var av en ska vara lättillgänglig utan att man ska behöva stiga på motorredskapet eller traktorn. Släckaren ska servas och dess funktionsduglighet ska kontrolleras enligt tillverkarens anvisningar minst en gång om året. Fordonsföraren och andra fordonsanvändare ska instrueras att använda brandsläckaren.

Om ett motorredskap eller en traktor eller deras delar uppvärms med låga, öppen eld eller glöd eller med ett annat värmeaggregat som drivs med flytande bränsle eller gasol och som saknar flamväktare, ska uppvärmningen övervakas oavbrutet i motorredskapets eller traktorns omedelbara närhet.

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER SOM FÖLJER AV LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL

Försäkringarna som ingår i Fennias hobby- och museifordonskasko är försäkringar som avses i lagen om försäkringsavtal. På dem tillämpas dessa försäkringsvillkor och lagen om försäkringsavtal.

Lagen om försäkringsavtal (543/1994) innehåller bestämmelser som inverkar på avtalet mellan kunden och Fennia och på rättigheter som vissa tredje män har.

Här följer en sammanställning av de viktigaste bestämmelser som ingår i lagen:

- ärenden som enligt lag ska fastställas i försäkringsvillkoren, till exempel
  - försäkringsavtalets giltighetstid (3.2)
  - återbetalning av premie när avtalet upphör (4.3)
  - ändring av avtalsvillkoren vid övergång till en ny försäkringsperiod (14.2).
- villkorspunkter som avviker från lagen om försäkringsavtal, till exempel
  - försäkringstagarens upplysningsplikt vid riskökning (5.2)
  - skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter (6.1)
  - skyldighet att avvärja och begränsa skador (6.2)
  - Fennias rätt att återkräva av tredje man den ersättning som utbetalats till den försäkrade (13)

- Fennias rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden (15.2).

På detta försäkringsavtal tillämpas också sådana bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som inte återges i det följande. Paragrafnumren inom parentes efter rubrikerna hänvisar till den paragraf i lagen om försäkringsavtal som behandlar de ärenden som anges i rubriken.

1. FÖRSÄKRINGSAVTALETS CENTRALA BEGREPP

Försäkringsavtalets centrala innehåll definieras i försäkringsbrevet och i försäkringsvillkoren.

Med en **försäkringstagare** avses den som ingått ett försäkringsavtal med Fennia.

Konsument är en person som skaffar konsumtionsvaror i huvudsak för ett annat syfte än den näringsverksamhet han eller hon idkar.

En **juridisk person som jämföras med en konsument** är sådan som, med beaktande av arten och omfattningen av dennas verksamhet samt förhållandena i övrigt, i sin egenskap av försäkringsgivarens avtalspart ska jämföras med en konsument.

En **försäkrad** är den till vars förmån skadeförsäkringen gäller eller den som är föremål i personförsäkringen.

Med en **gruppförmånsförsäkring** avses en sådan försäkring som erbjuds en grupp och där den försäkrade delvis eller helt betalar försäkringspremien.

En **försäkringsperiod** är försäkringens avtalade giltighetstid, som anges i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortgår en avtalad försäkringsperiod i taget, om inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

En **premieperiod** är den tidsperiod för vilken försäkringspremien enligt avtal ska betalas med regelbundna mellanrum.

Ett **försäkringsfall** avser den händelse till följd av vilken ersättning betalas ut.

En **säkerhetsföreskrift** är en anvisning för att avvärja eller begränsa en skada och som anges i Fennias försäkringsbrev eller -villkor eller som annars getts skriftligt. Den försäkrade är skyldig att följa säkerhetsföreskrifterna.

En **självrisk** anges i försäkringsbrevet.

Nedan redogörs för **rättigheterna och skyldigheterna mellan kunden och försäkringsbolaget**, vilka följer av lagen om försäkringsavtal.

2. LÄMNANDE AV INFORMATION INNAN FÖRSÄKRINGSAVTAL INGÅS

2.1 Fennias informationsplikt (5 §, 5 b § och 9 §)

Innan försäkringsavtalet ingås ger Fennia den som ansöker om en försäkring information om försäkringsformerna gällande Fennias fordonsförsäkringar samt om premier och försäkringsvillkor och annan nödvändig information som behövs för bedömning av den sökandes försäkringsbehov och val av försäkringar. När information lämnas, fästs också uppmärksamhet vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av försäkringar lämnas dessutom sådan förhandsinformation som avses i kapitel 6 a i konsumentskyddslagen. Med distansförsäljning avses försäljning av försäkringar till exempel per telefon eller på webben.

Vad gäller frivilliga fordonsförsäkringar ger Fennia inga sådana personliga rekommendationer som avses i 5b § i lagen om försäkringsavtal till den som ansöker om en försäkring för att välja en viss försäkring eller vissa försäkringar.

Om Fennia eller dess representant vid marknadsföringen av en försäkring underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utifrån den information han eller hon fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §, 23 § och 34 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på Fennias frågor som kan ha betydelse för bedömning av Fennias ansvar. Under försäkringsperioden ska försäkringstagaren och den försäkrade dessutom utan obefogat dröjsmål korrigera de upplysningar som han eller hon gett Fennia och som han eller hon konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade i samband med att han eller hon uppfyllde ovannämnda plikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för Fennia. Fennia har rätt att behålla betalda premier, även om försäkringen upphör att gälla.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt, kan ersättningen sänkas eller förvägras helt. Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse det haft för skadans uppkomst att försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter. Dessutom beaktas försäkringstagarens och den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes oaktsamhet och omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet

mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sänks. Mindre avvikelser i försäkringspremien inverkar dock inte på försäkringsersättningen.

2.3 Meddelande om grund för avslag av försäkringsansökan (6 a §)

Om en försäkring inte beviljas en konsument eller en fysisk eller juridisk person som jämförs med en konsument, meddelar Fennia skriftligen till den försäkringssökande en avslagsgrund som är förenlig med lag och god försäkringssed.

3. INTRÄDANDE AV FENNIAS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET

3.1 Inträdande av ansvar (11 §)

Fennias ansvar börjar när Fennia eller försäkringstagaren har gett eller skickat ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud, om inte en särskild begynnelsepunkt har avtalats individuellt med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren har lämnat eller skickat en skriftlig försäkringsansökan till Fennia, och om det är uppenbart att Fennia skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Fennia också för försäkringsfall som har inträffat efter det att ansökan lämnades eller skickades.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller skickat till Fennias representant anses ha överlämnats eller skickats till Fennia. Om det inte finns en redogörelse för vilken tid på dygnet svaret eller ansökan har lämnats eller skickats, anses det ha skett klockan 24.00.

Fennias ansvar börjar först när den första premien för försäkringen betalats, om den försäkringssökande inte senast på förfallodagen har betalat premierna för andra försäkringar som han eller hon tecknat hos Fennia, eller om han eller hon i övrigt har försummat sin betalningsskyldighet gentemot Fennia.

Försäkringen gäller inte och den ersätter inga skador om beviljande av försäkringsskyddet eller utbetalning av ersättningar strider mot Förenta nationernas resolution eller mot handelssanktioner, ekonomiska sanktioner, förbud eller begränsningar enligt Europeiska unionens, Förenade konungarikets eller Förenta staternas lagar och bestämmelser eller andra myndighetsbeslut.

3.2 Giltighet (16 §)

Efter den första försäkringsperiodens utgång gäller försäkringsavtalet en avtalad försäkringsperiod i taget, om försäkringstagaren eller Fennia inte säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan också upphöra till följd av andra orsaker som anges nedan i punkterna 4.2 och 15.

4. FÖRSÄKRINGSPREMIE

4.1 Premiebetalning (38 §)

Försäkringspremien ska betalas inom en månad från det att Fennia skickade räkningen till försäkringstagaren. Den första premien behöver emellertid inte betalas förrän Fennias ansvar börjar, och senare premier behöver inte betalas före ingången av den avtalade premieperioden eller försäkringsperioden. Om Fennias ansvar till någon del börjar senare, behöver premien för denna del inte betalas innan ansvaret har börjat.

Om en räkning över försäkringspremien skickas till försäkringstagaren i pappersformat, tar Fennia ut en gällande expeditorsavgift för varje räkning.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker samtliga Fennias premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska betalas av med det belopp han eller hon betalar.

4.2 Dröjsmål (40 §)

Fennias ansvar upphör inte före försäkringsperiodens utgång, även om premien för försäkringsperioden inte skulle ha betalats inom utsatt tid. I dessa fall driver Fennia in försäkringspremien med dröjsmålsränta genom utsökning utan dom eller beslut med iakttagande av bestämmelserna i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

Innan verkställighetsåtgärder vidtas underrättas försäkringstagaren om den premie som ska indrivnas och om grunden för premien samt om att verkställighetsåtgärder vidtas om inte försäkringstagaren inom 14 dagar efter att ett meddelande skickats skriftligen bestrider sin betalningsskyldighet.

Om betalningsskyldigheten bestrids, är ett domstolsavgörande en förutsättning för verkställighet.

Fennias ansvar upphör dock vid utgången av den ovan avsedda försäkringsperioden om försäkringspremien inte före det betalats i sin helhet.

Om premien inte betalas inom utsatt tid (punkt 4.1), ska dröjsmålsränta betalas enligt räntelagen för dröjsmålstiden.

Fennia har rätt att ta ut ersättning för skickande av en betalningspåminnelse och för kostnader som uppstår för indrivning och betalningsuppsmaning av försäkringspremier i enlighet med lagen om indrivning av fordringar.

4.3 Återbetalning vid avtalets utgång (45 §)

Om försäkringen upphör tidigare än vad som avtalats, har Fennia rätt till premien bara för den tid under vilken dess ansvar gällde. Återstoden av den redan betalda premien återbetalas till försäkringstagaren. Försäkringspremien återbetalas emellertid inte om det i ärendet förfarits bedrägligt i en situation som avses i punkt 2.2.

Fennia återbetalar till försäkringstagaren den del av premien som hänför sig till den tid som överskrider det antal dagar som försäkringen har varit giltig.

Premiebelopp på mindre än 8 euro återbetalas dock inte separat.

4.4 Minimibelopp

Försäkringspremien är alltid minst 25 euro per försäkringsperiod.

5. LÄMNANDE AV INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID

5.1 Fennias informationsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

Efter det att försäkringsavtalet ingås ger Fennia ett försäkringsbrev och försäkringsvillkor till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar Fennia försäkringstagaren årligen uppgifter (årligt meddelande) om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter som rör försäkringen och som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren.

Om Fennia eller dess representant gett bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter om försäkringen under försäkringens giltighetstid, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utifrån den information han eller hon hade fått, i det fall att denna information kan anses ha påverkat försäkringstagarens förfarande.

Detta gäller dock inte uppgifter som Fennia eller dess representant har gett om en kommande ersättning efter ett inträffat försäkringsfall.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid riskökning (26 § och 34 §)

Försäkringstagaren ska utan dröjsmål underrätta Fennia om det i de uppgifter som angavs när försäkringsavtalet ingicks eller i uppgifter som anges i försäkringsbrevet skett en väsentlig förändring som ökar risken för skador och som Fennia inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks.

Om försäkringstagaren är en konsument eller en fysisk eller juridisk person som jämföras med en konsument, ska försäkringstagaren meddela Fennia om en sådan förändring senast en månad efter att han eller hon har fått det första årliga meddelandet efter förändringen. I det årliga meddelandet påminner Fennia försäkringstagaren om denna upplysningsplikt.

Risken för skador kan öka till exempel genom att försäkringsobjektets bruksändamål förändras, av att det repareras, ändras eller utvidgas, av förändrade transportförhållanden eller av förändringar i den försäkrade verksamheten.

Om upplysningsplikten försummas, är Fennia berättigad att sänka ersättningen som betalas ut från försäkringen, förvägra den helt eller säga upp försäkringsavtalet. Då upphör försäkringen en månad från att meddelandet om uppsägning skickades.

Om försäkringstagaren är en konsument eller en fysisk eller juridisk person som jämföras med en konsument, har Fennia inte rätt att säga upp försäkringsavtalet av denna anledning. Fennia har dock rätt att sänka ersättningen eller förvägra den helt om försäkringstagaren har försummat sin upplysningsplikt uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa.

Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse den förändrade riskökande omständigheten haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas försäkringstagarens och den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sänks. Mindre avvikelser mellan lämnade uppgifter och riktiga och fullständiga uppgifter ger dock inte rätt till sänkning av ersättningen.

6. SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA OCH BEGRÄNSA SKADA

6.1 Skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

(Säkerhetsföreskrifter, punkt 12 i villkoren för Fennias hobby- och museifordonskasko)

Den försäkrade ska följa säkerhetsföreskrifterna i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren eller andra skriftliga säkerhetsföreskrifter. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna, kan ersättningen sänkas eller förvägras helt.

Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse försummelsen att inte följa säkerhetsföreskrifterna har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes

oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Ansvarsförsäkring

Om försäkringstagaren är en konsument eller en fysisk eller juridisk person som jämföras med en konsument, kan ersättningen som betalas ut från ansvarsförsäkringen sänkas eller förvägras helt till följd av den försäkrades oaktsamhet endast när den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har underlåtit att följa en säkerhetsföreskrift eller när hans eller hennes bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen.

Oberoende av den försäkrades handlande utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent. Ersättning betalas dock inte ut om den försäkrade uppsåtligt försummat sin skyldighet.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa skada (32 §, 34 § och 61 §)

(Räddningsplikt, punkt 7.2 i villkoren för Fennias hobby- och museifordonskasko)

Vid ett inträffat eller omedelbart hotande försäkringsfall ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja eller begränsa en skada. Om skadan orsakats av utomstående, ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Fennias rätt gentemot skadevållaren.

Den försäkrade ska till exempel försöka klarlägga skadevållarens identitet. Om skadan orsakats genom en straffbar gärning, ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polisen och i rätten yrka straff för gärningsmännen, om Fennias intresse så kräver. Den försäkrade ska också i övrigt följa föreskrifterna som Fennia gett för avvärjning och begränsning av skada.

Fennia ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för uppfyllande av ovannämnda räddningsplikt, även om försäkringsbeloppet därigenom överskrids.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin ovannämnda räddningsplikt, kan ersättningen sänkas eller förvägras helt. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Ansvarsförsäkring

Om försäkringstagaren är en konsument eller en fysisk eller juridisk person som jämföras med en konsument, kan ersättningen som betalas ut från ansvarsförsäkringen sänkas eller förvägras helt till följd av den försäkrades oaktsamhet endast när den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat sin skyldighet eller när hans eller hennes bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen.

Oberoende av den försäkrades handlande utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent. Ersättning betalas dock inte ut om den försäkrade uppsåtligt försummat sin skyldighet.

7. FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL (30 § OCH 34 §)

Fennia är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som uppsåtligt framkallat ett försäkringsfall.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet när han eller hon har kört ett fordon i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under eller efter körningen var minst 1,2 promille eller han eller hon hade minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, ersätts skadan endast av särskilda skäl. Likaså, om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet när han eller hon har kört ett fordon under påverkan av ett annat berusningsmedel än alkohol, eller under gemensam påverkan av alkohol och ett annat berusningsmedel, så att hans eller hennes förmåga till felfria prestationer var kännbart nedsatt, ersätts skadan bara till den del som övriga omständigheter har påverkat skadan.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet när han eller hon har kört ett fordon i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under eller efter körningen var minst 0,5 promille eller han eller hon hade minst 0,22 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, sänks ersättningen i enlighet med hans eller hennes andel av skadan. Likaså, om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet när han eller hon har kört ett fordon under påverkan av ett annat berusningsmedel än alkohol, eller under gemensam påverkan av alkohol och ett annat berusningsmedel, så att hans eller hennes förmåga till felfria prestationer var nedsatt, kan ersättningen sänkas i enlighet med hans eller hennes andel av skadan.

Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse den försäkrades försummelse har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av den försäkrades oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Ansvarsförsäkring

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs har befunnits vara insolvent.

8. IDENTIFIKATION (33 §)

Det som ovan sagts om den försäkrade, när det är fråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller räddningsplikt, tillämpas på motsvarande sätt på den som

1. med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller en luftfarkost
2. tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom
3. bor i ett gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med den försäkrade.

Det som ovan sagts om den försäkrade, när det är fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter, tillämpas på motsvarande sätt på den person som på grund av arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska se till att säkerhetsföreskrifter följs.

9. OTILLRÄKNELIGHET OCH NÖDLÄGE (36 §)

Fennia får inte för att undgå ansvar eller begränsa det åberopa den försäkrades skyldighet att förhindra och begränsa en skada (punkt 6) eller framkallande av ett försäkringsfall (punkt 7) om den försäkrade när han eller hon framkallade försäkringsfallet eller försummade att följa säkerhetsföreskriften eller räddningsplikten var under 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han eller hon inte hade kunnat dömas till straff för brott.

Fennia får inte för att undgå ansvar eller begränsa det åberopa försummelse av upplysningsplikten vid ökad risk (punkt 5), den försäkrades skyldighet att förhindra och begränsa en skada (punkt 6) eller framkallande av ett försäkringsfall (punkt 7) om den försäkrade när han eller hon framkallade riskökningen eller försäkringsfallet eller försummade att följa säkerhetsföreskriften eller räddningsplikten handlade i syfte att hindra en person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Det som i denna punkt sägs om den försäkrade tillämpas också på den person som jämföras med den försäkrade (punkt 8).

10. ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

10.1 Den ersättningssökandes skyldigheter (69 § och 72 §)

(Punkt 7 i villkoren för Fennias hobby- och museifordonskasko)

Den ersättningssökande ska till Fennia överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för att reda ut Fennias ansvar. Sådana handlingar och uppgifter är till exempel de med vilkas hjälp det kan konstateras att ett försäkringsfall har inträffat, hur stor skadan är och till vem ersättning ska utbetalas.

Den som söker ersättning är skyldig att skaffa sådana redogörelser som han bäst får tillgång till, dock med beaktande också av Fennias möjligheter att skaffa redogörelser.

En förare av ett motordrivet fordon ska om möjligt, enligt bestämmelserna om vägtrafik, delta i utredningen av skadan på skadepplatsen samt medverka till att klargöra den verkliga skadeorsaken och till utredningen av vem som är skadevållare.

Fennia ska ges möjlighet att inspektera det skadade fordonet och dess utrustning innan reparationen påbörjas.

Fennia är inte skyldigt att betala ut ersättning förrän det har fått ovannämnda uppgifter.

Om den ersättningssökande efter ett inträffat försäkringsfall svikligen har lämnat Fennia oriktiga eller bristfälliga uppgifter, som är av betydelse för bedömningen av Fennias ansvar, kan ersättningen sänkas eller förvägras helt enligt vad som anses skäligt med beaktande av omständigheterna.

10.2 Preskription av ersättningsrätt (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Fennia inom ett år från att den ersättningssökande fick kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och den skadepåföljd som föranleddes av försäkringsfallet. Ett ersättningsanspråk ska i varje fall läggas fram senast inom tio år efter försäkringsfallet.

Om försäkringen har tecknats för en personskada eller skadeståndsskyldighet, ska ersättningsanspråket läggas fram inom tio år efter att skadepåföljden har uppkommit. Anmälan om försäkringsfall jämföras med framläggande av ersättningsanspråk. Om ett ersättningsanspråk inte läggs fram inom den tid som anges ovan, förlorar den ersättningssökande sin rätt till ersättning.

10.3 Fennias skyldigheter (7 §, 8 §, 9 §, 68 §, 69 § och 70 §)

Efter ett inträffat försäkringsfall meddelar Fennia den ersättningssökande (till exempel den försäkrade och vid ansvarsförsäkring den skadelidande) behövliga uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid sökande av ersättning.

Förhandsuppgifter som den ersättningssökande eventuellt fått om den kommande ersättningen, ersättningsbeloppet eller utbetalningssättet inverkar inte på ersättningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Fennia betalar ut ersättning till följd av försäkringsfallet enligt försäkringsavtalet eller meddelar utan dröjsmål, senast en månad efter att bolaget har fått de handlingar och uppgifter som behövs för utredningen av sitt ansvar, att ersättning inte betalas ut.

Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, utbetalar Fennia den ostridiga delen av ersättningen inom ovannämnda tid.

Vid ersättningsbeslut som gäller ansvarsförsäkring underrättar Fennia också den skadelidande.

Fennia underrättar förmyndarnämnden på den omyndiga personens hemort om försäkringsersättningen, som utbetalas till den omyndige, gäller något annat än ersättning för kostnader eller förlust av förmögenhet. Ett meddelande om ersättningen ges om dess totala belopp är större än 1 000 euro.

Om ersättningen försenas, betalar Fennia dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982).

10.4 Kvittning

Från ersättningen kan obetalda och förfallna försäkringspremier och Fennias övriga förfallna fordringar dras av enligt de allmänna förutsättningarna för kvittning.

11. ÖVER- OCH UNDERFÖRSÄKRING

11.1 Överförsäkring och berikningsförbud (57 §)

En egendom eller ett intresse har överförsäkrats om försäkringsbeloppet som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Fennia ersätter inte ett högre belopp än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet väsentligt grundar sig på Fennias eller dess representants värdering, utbetalas ersättningen för den överförsäkrade egendomen eller det överförsäkrade intresset enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligen lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

11.2 Underförsäkring (58 §)

En egendom eller ett intresse har underförsäkrats om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Om egendomen är underförsäkrad, ersätter Fennia till följd av ett försäkringsfall endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet väsentligt grundar sig på Fennias eller dess representants värdering, utbetalas ersättningen enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

12. SÖKANDE AV ÄNDRING (8 §, 68 § OCH 74 §)

En försäkringstagare, en försäkrad, vid ansvarsförsäkring en skadelidande eller en ersättningssökande har olika möjligheter att söka ändring i Fennias beslut. Han eller hon kan be FINE Försäkrings- och finansrådgivning om råd eller anhålla om rekommendation om avgörande hos nämnder, om ärendet inte kan klargöras med Fennia. Han eller hon har också rätt att väcka talan mot Fennia.

12.1 Självrättelse

Om en försäkringstagare eller en ersättningssökande misstänker fel i Fennias ersättningsbeslut eller i något annat beslut, är han eller hon berättigad att av Fennia få ytterligare uppgifter om beslutsmotiveringen och övriga omständigheter som har inverkat på ärendet. Fennia korrigerar beslutet om de nya redogörelserna ger anledning till det.

12.2 FINE Försäkrings- och finansrådgivning och nämnder

En försäkringstagare eller ersättningssökande som är missnöjd med Fennias beslut kan be FINE:s Försäkrings- och finansrådgivning om råd. Försäkrings- och finansrådgivningen ger opartisk rådgivning i försäkrings- och ersättningsärenden.

Den som är missnöjd med Fennias beslut kan be om ett utlåtande av FINE:s Försäkrings- och finansrådgivning och av Försäkringsnämnden som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Försäkringsnämnden har till uppgift att ge rekommendationer om avgörande vid meningsskiljaktigheter som rör tolkning och tillämpning av lagar och försäkringsvillkor.

Om den som är missnöjd med beslutet är en konsument, kan han eller hon dessutom be om ett utlåtande från Konsumenttvistenämnden, som ger rekommendationer om avgörande med stöd av konsumentskyddslagstiftningen. Nämnderna behandlar inte ärenden som behandlats eller inletts vid domstol. Däremot hindrar behandling vid en nämnd inte väckande av talan i tingsrätten.

Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden är avgiftsfria.

12.3 Tingsrätt

Om en försäkringstagare eller en ersättningssökande inte nöjer sig med Fennias beslut, kan han eller hon väcka talan mot Fennia. Talan kan väckas antingen vid en tingsrätt på partens hemort eller stadigvarande boningsort i Finland eller vid en tingsrätt på Fennias hemort eller på skadeorten, om inte något annat följer av Finlands internationella avtal.

Talan måste väckas inom tre år från att parten fick skriftligt besked om Fennias beslut och denna tidsfrist.

Efter att tidsfristen löpt ut föreligger det inte längre rätt att väcka talan.

Behandlingar vid Försäkringsnämnden eller Konsumenttvistenämnden avbryter preskription av talerätten.

13. FENNIAS REGRESSRÄTT (75 §)

13.1 Rätt att av tredje man återkräva den ersättning som betalats till den försäkrade

Den försäkrades rätt till skadeersättning av tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till Fennia upp till det ersättningsbelopp bolaget betalat.

Den försäkrades rätt till ersättning av en försäljare, importör eller tillverkare enligt garanti, konsumentskyddslag eller handelslag övergår till Fennia upp till det ersättningsbelopp bolaget betalat ut.

Om tredje man har framkallat en skada som privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller som någon annan person som enligt 3 kap. 1 § i skadeståndslagen kan jämföras med dessa, uppstår Fennias regressrätt mot personen i fråga endast om han eller hon har framkallat skadan uppsåtligt eller av grov oaktsamhet, eller om personen har ersättningsansvar för skadan oberoende av oaktsamhet.

13.2 Fennias regressrätt när skadan inträffat vid användning av motorfordon

Om skadan inträffat under körande av fordon, har Fennia rätt att, utöver vad som sägs ovan i punkt 13.1, återkräva ersättningen

- av fordonets ägare, förare, passagerare eller innehavare om denna orsakat skadan uppsåtligt eller genom grovt vållande
- av föraren till det fordon som orsakat skadan om denna vid tidpunkten för skadan kört fordonet i sådant tillstånd att alkoholhalten i blodet under färden eller därefter var minst 1,2 promille eller att han eller hon hade minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft
- av föraren till det fordon som orsakat skadan om denna vid tidpunkten för skadan annars framfört fordonet under påverkan av alkohol eller ett annat berusningsmedel eller under gemensam påverkan av alkohol och ett annat berusningsmedel, så att förmågan till felfria prestationer avsevärt försämrats
- när ersättningsansvaret baserar sig på en trafikförsäkring eller en motsvarande utländsk trafikförsäkring.

13.3 Fennias regressrätt när ersättning betalats till en annan försäkrad (punkt 16.1)

Utöver regressrätten enligt punkterna 13.1 och 13.2 får Fennia helt eller delvis återkräva den ersättning som bolaget betalat ut till en annan försäkrad (punkt 16.1) till vars förmån försäkringen gäller av den försäkringstagare, den försäkrade eller av den som jämföras med dem (punkt 8) som framkallat försäkringsfallet eller försummat upplysningsplikten (punkterna 2.2, 5.2) eller skyldigheten att förhindra eller begränsa en skada (punkt 6).

Fennia får med stöd av regressrätten återkräva ersättningen helt om bolaget på de grunder som anges i ovannämnda punkter eller punkt 7 (framkallande av försäkringsfall) är fritt från ansvar eller berättigat att förvägra ersättningen.

Om ersättningen sänks på de grunder som anges i ovannämnda punkter, kan Fennia återkräva den del av ersättningen som motsvarar sänkningen.

14. ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

14.1 Under försäkringsperioden (18 §)

Fennia har rätt att ändra premien eller andra avtalsvillkor under försäkringsperioden så att de motsvarar de nya omständigheterna om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat upplysningsplikten i punkt 2.2
2. det under försäkringsperioden i de omständigheter, som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat Fennia när avtalet ingicks eller som har antecknats i försäkringsbrevet, skett förändringar som ökar risken för en skada (punkt 5.2).

När Fennia har fått kännedom om ovannämnda omständighet, meddelar bolaget skriftligen utan dröjsmål hur och från vilken tidpunkt premien eller andra avtalsvillkor ändras. I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

14.2 Vid övergång till ny försäkringsperiod (19 §)

A. Anmälningsförfarande

Fennia har rätt att vid övergången till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkor, premier samt andra avtalsvillkor.

Villkor och premier

Fennia har rätt att ändra försäkringsvillkor, -premier och andra avtalsvillkor, när grunden för ändringen är

- en ny eller förändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
- en ändrad rättspraxis
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. en internationell kris, en exceptionell naturföreteelse, en storolycka).

Premie och självrisk

Fennia har rätt att ändra premien och självriskbeloppet när grunden är följande:

- Ändringar i indrivningskostnaderna av en försenad premie.
- Ändringar i skadekostnaden eller i kostnadsnivån.
- Förändringar i försäkringars förvaltnings- och handläggningskostnader.
- Ändringar i betalningsgrunderna som gäller uppföljning av körkilometrar eller körningssätt.
- Skadeutvecklingen av och skadehistoriken i de giltiga försäkringar som samma försäkringstagare har hos Fennia och de försäkringar som varit giltiga högst inom de fem senaste åren, till den del som de påverkar skaderisken för denna försäkring.
- Ändringar i sådana faktorer eller omständigheter som påverkar premiebeloppet och som utgör grund för fastställande av premien. Sådana ändringar kan till exempel vara
  - bosättningsorten till fordonsägaren eller -innehavaren, som är försäkringstagare, ändras
  - det permanenta stället där fordonet är beläget ändras
  - förändringar i riskfaktorer som gäller ägaren, innehavaren eller försäkringsobjektet, som kundtyp, skadeutveckling, fordonets eller förarens ålder, fordonsslag eller fordonets bruksändamål
  - förändringar i faktorer som gäller ökad skaderisk och som används i den årliga statistikföringen av bil- och trafikförsäkringen.

Kundförmåner

På premien inverkar också eventuella kundförmåner och rabatter, vars typ, omfattning, grunder för beviljande, varaktighet och giltighetstider kan ändras. Fennia har rätt att göra ändringar i premier och kundförmåner, vilka grundar sig på samlande av försäkringar, förmånskundrelationer eller andra motsvarande faktorer.

Försäkringsskyddets omfattning

Fennia har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets centrala innehåll.

Om Fennia gör ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet, ska bolaget i samband med räkningen meddela försäkringstagaren hur premien eller de övriga avtalsvillkoren ändras. I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som infaller näst efter en månad efter att meddelandet skickades.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Fennia ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än de som räknas upp i punkt A, ska Fennia säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen görs skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

15. UPPHÖRANDE AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

15.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst under försäkringsperioden skriftligen säga upp försäkringen. Någon annan än en skriftlig uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angett något datum för upphörandet, upphör försäkringen när uppsägningsmeddelandet överlämnats eller skickats till Fennia.

15.2 Fennias rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden (15 §)

Fennia har rätt att säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades gav oriktiga eller bristfälliga uppgifter, och om Fennia med kännedom om det rätta förhållandet inte skulle ha beviljat försäkringen
2. det under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat Fennia när avtalet ingicks skett en förändring som väsentligt ökar risken för en skada och som Fennia inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
3. den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåtit att följa en säkerhetsföreskrift
4. den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet framkallat ett försäkringsfall
5. den försäkrade efter ett inträffat försäkringsfall bedrägligt lämnat Fennia oriktiga eller bristfälliga uppgifter, som är av betydelse vid bedömningen av Fennias ansvar
6. försäkringstagaren försätts i konkurs
7. försäkringstagaren har försummat sin upplysningsplikt vid riskökning (punkt 5.2).

Punkterna 6 och 7 tillämpas inte på en konsument eller på en fysisk eller juridisk person som jämförs med en konsument.

När Fennia har fått vetskap om en grund som berättigar till uppsägning, sägs försäkringen upp skriftligen utan obefogat dröjsmål. I meddelandet om uppsägningen anges uppsägningsgrund. Försäkringen upphör en månad från att meddelandet om uppsägningen skickades.

15.3 Fennias rätt att säga upp försäkringen vid utgången av försäkringsperioden (16 §)

Fennia har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. I meddelandet om uppsägningen anges uppsägningsgrunden som är förenlig med god försäkrings sed. Uppsägningen görs skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

15.4 Byte av ägare (63 §)

Försäkringsavtalet upphör om den försäkrade egendomen överläts till en annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller dennas dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar från överlåtelsen av äganderätten, har den nya ägaren dock rätt till ersättning i det fall han eller hon inte har tecknat en försäkring för egendomen. Den nya ägaren är inte berättigad till ersättning från bogseringsserviceförsäkringen, rättsskyddsförsäkringen eller ansvarsförsäkringen för motorfordon utomlands.

15.5 Uppsägning av gruppförmånsförsäkring

Om en försäkringstagare till en gruppförmånsförsäkring utträder eller utesluts ur gruppen, upphör gruppförmånsförsäkringen att gälla. Fennia meddelar försäkringstagaren skriftligen om grunden och tidpunkten för upphörandet. Försäkringen upphör att gälla tidigast en månad efter att meddelandet skickades.

16. TREDJE MANS RÄTT VID SKADEFÖRSÄKRING

16.1 Försäkrade till vars förmån försäkring av egendom gäller (62 §)

Utöver det som fastställs om den försäkrade i dessa försäkringsvillkor, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendom med äganderättsförbehåll, innehavare av panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt också i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

16.2 Meddelande om att Fennias ansvar upphör eller begränsas (64 §)

Fennia ska meddela den försäkrade som Fennia känner till och som avses i punkt 16.1 om att Fennias ansvar upphör eller om ett avtal eller en åtgärd som begränsar ansvaret, om detta avtal eller denna åtgärd kännbart begränsar den försäkrades rättigheter. Fennias ansvar upphör eller avtalet eller åtgärden träder i kraft gentemot den försäkrade som avses här tidigast 14 dagar efter att meddelandet har skickats till den försäkrade.

16.3 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall inträffat (65 §)

Fennia kan i syfte att sänka eller förvägra en ersättning, gentemot en försäkrad som avses i punkt 16.1, åberopa en försäkringstagares eller den försäkrades försummelse av upplysningsplikten (punkt 2.2) eller försummelse av upplysningsplikten vid ökning av risken (punkt 5.2) endast i det fall att denna före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller en annan försäkrades förfarande.

Varje försäkrad har rätt till ersättning till följd av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får emellertid med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Fennia samt ta ut ersättningen, utom i det fall att den försäkrade anges vid namn i avtalet eller har

meddelat att han eller hon bevakar sin rätt eller när det är fråga om en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

16.4 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (66 §)

Om egendomsförsäkringen gäller till förmån för en person som till säkerhet för fordran har panträtt på egendomen, har han eller hon rätt till betalning ur ersättningen före ägaren, även om fordran inte förfallit till betalning, om ägaren inte reparerat skadan eller ställt säkerhet för dess reparation. Vad som här sägs gäller på motsvarande sätt till förmån för en person som har retentionsrätt till egendomen som säkerhet för en fordran som har förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som har köpt egendom med äganderättsförbehåll.

Angående inteckningshavarens rätt till betalning ur ersättningen gäller det som föreskrivs om inteckningshavarens rätt till betalning ur försäkringsersättning.

16.5 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har i fråga om ansvarsförsäkring rätt att direkt av Fennia kräva ersättning enligt försäkringsavtalet om

1. tecknandet av försäkringen grundar sig på en lag eller en myndighetsbestämmelse
2. den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent
3. ansvarsförsäkringen har nämnts i samband med marknadsföring av den försäkrades näringsverksamhet.

Om ersättningskrav riktas mot Fennia, ska Fennia utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om det samt ge honom eller henne möjlighet att lägga fram en redogörelse för försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggning.

Om Fennia godkänner den skadelidandes ersättningskrav, är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

16.6 Den skadelidandes rätt att söka ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av Fennias ersättningsbeslut väcka talan mot bolaget eller föra ärendet till Försäkringsnämnden eller Konsumenttvistenämnden enligt punkt 12.

17. LAG SOM TILLÄMPAS

På försäkringsavtalet, på uppgifter som ges om försäkringsavtalet och på en behörig domstol tillämpas Finlands lag.

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia, Helsingfors

Postadress: 00017 FENNIA, FO-nummer 0196826-7

Besöksadress till huvudkontoret: Kyllikkiporten 2, 00240 Helsingfors

www.fennia.fi